

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.
Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumerajunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Cernăuț, 5 Faur 1908.

Zilele trecute ne-a surprins știrea, că M. S. Impăratul a conferit prezidentului țării d-lui Octavian Regner cav. de Bleyleben și mareșalului țării, d-lui George baron Vasilco, titlul de consilieri intimi, un titlu, de care este legat și predicatul »Excelență«. Nici nu s'a putut că aceasta știre să nu producă în întreaga țară o adevărată senzație, fiind acești doi bărbați cei mai mari funcționari din țară, unul ca șef al administrației politice, celalt ca șef al autorității autonome a țării noastre. Denumirea aceasta e pentru noi deci de o importanță deosebită.

De toate păturile populației, pături, cari sînt conștie de însemnătatea acestei denumiri, a fost acest act de grație al M. S. Impăratului nostru, primit cu bucurie vădită și felicitările, cari le-au primit noii dignitari, au fost din această cauză nenumărate.

Fără deosebire de confesiune, naționalitate și stare s'au prezentat în palatul guvernial și palatul țării deputații ale întregului cler, ale funcționarilor din toate resorturile, ale diferitelor corpuri administrative, reprezentanți ai orașelor și proprietăților mari etc., cari și-au exprimat bucuria simțită din acest incident.

Excelența Sa dl Octavian cav. de Bleyleben e străin în țara noastră; a venit abia de 3 ani și jum. la noi, însărcinat fiind de M. Sa Impăratul cu conducerea afacerilor guvernului. Cu toate acestea d-sa în acest scurt timp prin concilianța și amabilitatea, precum și prevenirea arătată față de fiecare petent, ce avea de pus la cale oarecare afacere; nu mai puțin însă prin bunavoința sa de a ajuta la fiecare, a știut să-și câștige inimile tuturor.

Și cel ce e în curent cu fazele, prin cari a trecut țărișoara noastră în ultimii ani, va ști să-și deie sama, ce capital de abnegațiune a trebuit acest bărbat să manifesteze pentru ași putea câștiga inimile elementelor celor mai eterogene.

Țara sfîșiată în partide nenumărate, chiar în sinul națiunilor; națiunile între olaltă în harță și luptă pînă la moarte; confesiunile în stare de a înghiți una pe alta, o dietă nou aleasă, cu deputați, cari promiteau ceriul și pămîntul, promisiuni, pe care tot omul liniștit și

cît de puțin ager la minte le înțelegea că sînt numai »materie de a îmbăta lumea«, poporul sărăcit și în ghiarele cămătarilor, aceasta a fost starea, pe care a aflat-o el la venirea sa la noi.

Și el nu s'a împăimîntat de acest haos infernal, ce domnea în țară, ci mai virtos șia luat inima în dinți și s'a pus pe lucru. Și fiind d-sa condus de sentimente curate și cinștite, D-zeu i-a ajutat, căci munca sa grea n'a ramas fără rezultate îmbucurătoare.

Spiritele s'au liniștit, vrăjmașii au vîrit săbiile în teacă și țara e pe cale de a se pacifica, ca să-și poată apoi griji de multele nevoi, cari o bîntue și erau pe cale s'o ducă la peire.

Se vede c'am avut noroc, căci călăuzit de un geniu mai nalt, noul prezident al țării a știut să-și câștige din primele momente simpatiile tuturor beligerenților din țară și să gonească din ea strigătele sălbaticice de luptă omoritoare, înlocuindu-le cu o liniște binefăcătoare, liniște care e întreruptă doar de șgomotul surd, ce-l produce o muncă grea.

Pentru noi Romiții, venirea la cîrmă a noului guvernor, a fost un ceas de noroc, căci din prima oară a venirii sale în țară, poporul romînesc, acest popor, călcat în picioare de tot individul, ce nu-i aparținea lui, ia înșuflat un interes deosebit și cunoscîndu-l apoi d-sa de un popor blind, supus, inteligent și doritor de pace, ia întors în mod abundent bunavoința sa.

Și acest popor, la care ingratitudea e necunoscută, va ști să manifesteze mulțămitele sale și ori ce binefacere nu o va uita în veci.

Excelența ce a primit-o prezidentul țării noastre din partea grațiosului nostru Impărat, ne-a impresionat și pe noi mult și străbătînd odată știrea despre aceasta excelare și în masele poporului, ea cu adevărat nu va întîrzia să producă un viu și plăcut resunet.

Ear noi din partidul național, ca reprezentanți ai acestui blind și bun popor, trimitem Excelenței Sale d-lui prezident al țării, din incidentul excelării sale din partea prea grațiosului nostru Impărat cele mai profunde felicitări, exprimînd dorința, ca și pentru viitor Excelența Sa să îndrepteze bunavoința

Sa pentru fericirea poporului romînesc.

Nu mai puțin impresie a produs în țară și denumirea mareșalului țării noastre de consilier intim al M. Sale Impăratului.

Excelența Sa dl mareșal George baron Vasilco, este descendent din familia boierească a Vasilcenilor, cari pentru țara noastră și-au câștigat merite necontestabile. Părintele său, mult regretatul Alexandru baron Vasilco, fost și el mareșal al țării prin un șir îndelungat de ani, a luat parte activă la toate întreprinderile noastre naționale cu o dragoste și o rîvnă laudabilă. Actualul mareșal, pe timpul cînd părintele său trecuse la cele eterne, se afla încă la studii. Deși deabia de cîțiva ani ieă parte activă la destinele țării, Excelența Sa a dat deja dovezi destule, că va fi un vrednic urmaș al regretatului său părinte. Chemat de către Maiestatea Sa în fruntea administrației autonome a țării la un timp, cînd în țara noastră bîntuiau luptele cele mai crîncene politice, încrederea aceasta a însemnat pentru el un timp de grea cumpănă, căci a trebuit să documenteze că patimile zilnice și sentimentele neprihănite sînt pentru el necunoscute. În calitatea sa de șef al administrației autonome, a fost de nenumărate ori atacat cu înverșunare, a știut însă cu măiestrie să respingă atacurile îndreptate contra sa, grijind ca țara din aceste atacuri să nu primească nici o înjosire și interesele țării nici o știrbire.

Denumirea recentă la gradul de consilier intim e un document vădit că Excelența Sa e bine acreditat și în cercurile cele nalte și ne grăbim de a-i transmite cele mai sincere felicitări la aceasta denumire sperînd că ea va fi imbold pentru Excelența Sa de a-și câștiga mulțămirile și venerațiunea poporului romînesc.

Să nu fim înțeleși rău.

În ultimii numeri ai gazetei noastre ne-am ocupat cu mai multe afaceri bisericești. Ni se imputa poate, că nu noi, ci gazeta clericală »Viitoriul« este competentă, de a se ocupa cu astfel de afaceri. Noi nici n'am vroit să-i facem »Viitoriului« concurență, ci tocmai voim să lucrăm

mină în mîna cu el, în ce privește afacerile noastre bisericești. »Viitoriul« apare numai de două ori pe lună, provin însă lucruri, cari — ca să nu piardă actualitatea — nu sufăr nici o întîrziere, deaceea noi li dăm loc în coloanele gazetei noastre. Afară de asta nici nu strică nimic, dacă chiar despre aceeași afacere se scrie și în gazeta noastră și în »Viitoriul«; din contra, de aici rezultă înșămîntatea mai mare a lucrului.

Am vroit să constatăm aceasta, una pentru că nu vroom să ni să facă reproșul, că am face concurență »Viitoriului« și al doilea, pentru că voim, ca să fim luați tot atît de serioși, ca și »Viitoriul«, cînd ne ocupăm de oareșicare afaceri bisericească sau prețcască.

În articolii întitulați: »Prea Sînștite, fă dreptate«, am fost necesitați a critica unele hotărîri ale conșistoriului. Avem și acum firma convingere, că hotărîrile amintite nu au fost juste, dară constatăm, că prin articolii acestia nu am vroit să lovim în Metropolitul nostru, pe care îl știm și îl venerăm ca om cu dreptate. Nu ni-a plesnit nici cînd prin minte, să imputăm Metropolitului, că ar fi conșimțit vr'odată la vr'o deciziune a conșistoriului »mala fide«, ci sîntem conșinși, că dacă Metropolitul și-a dat conșimțămîntul său la ceva, ce nu a fost după dreptate, atunci a fost rău informat de către șfeticicii săi, consilierii conșistoriali. Așa ceva poate foarte ușor să se întimple d. ex. cînd e vorba de afaceri din păstoria sufletescă — cum e îmblatul cu icoana — deoarece Metropolitul n'a servit nici cînd în vre-o pistorie sufletescă și este deci în afacerile acestea avizat la șfatul celor ce posed experiențe pe terenul acesta. Asemenea e și la ocupări, cînd se iau hotărîri prin votare. Constatăm acestea și declarăm, că vom continua ocupîndu-ne cu afaceri bisericești, deoarece biserica și națiunea sînt strîns legate întreolaltă și ori ce ștrimbătate ni se face pe terenul bisericesc, înșamnă pentru noi o lovitură și pe terenul național. Și dacă ne-am permis să facem critică la unele decisiuni luate de conșistoriul nostru, noi pre acesta, ca for bisericesc, am vroit să-l înfruntăm și să-l determinăm, ca măcar pentru viitor

să se ferească de comiterea de samovolnicii, iar nici cînd n'am intenționat să lovim în persoane particulare. Ca dovadă pentru acestea susținute acum, poate să servească și faptul, că chiar cătră I. P. S. Mitropolitul, dela care sîntem deprinși să fim tratați cu o dreptate adevărat duhovnicească, ne-am adresat cu rugarea, să ni facă dreptate. Deci încă odată: să nu fim înțeleși rău.

Quo usque...?

In urma articolului II publicat în numărul nostru trecut, ne-a sosit o corespondență, care ne silește să ne ocupăm iarăși cu o samovolnicie, comisă de comitetul țării, somovolnicie, care întărește bănuelile poporului nostru, că, pe vremea, cînd acest for ține ședinți și ia deciziuni, Dumnezeu e la călătorie și membrii săi sînt lăsați în plata altui spirit.

E vorba de aplicarea d-lui Robert Sirke ca profesor definitiv la școala medie agronomică din Cernăuț.

Pîra e veche, că acest institut nu corespunde de loc chemării sale și că prin urmare și efectul produs de el stă cu chelțuiele, cari le are țara cu acest institut, în raportul cel mai neproportional. Intreținerea acestei școli costează la an aproximativ suma de 200.000 coroane, bani strînși de pe spatel țărâmului nostru. Scopul ce-l urmărește, e ca să crească economi cu cunoștinți de cauze, cari să fie în stare a conduce ori și ce gospodărie, fie aceasta cît de mare. Profesori de pe la toate institutele predau învățămînt în toate ramurile, că doar absolvenții ei să poată să corespundă recerîntelor timpului modern și să aibă cunoștinți despre o economie rațională. Și acești profesori sînt plătiți pe socoteala țării.

Afluența la acest institut e satisfăcătoare și deci vedem, că mulți tineri ieau în fiecare an bacalauratul aici; dar din ei nici unul nu intră undeva ca econom, ci fiecare caută ca pe baza testimoniuului său de bacalaurat să poată fi aplicat în vre-o funcțiune a statului, pentru a cărui dobîndire se pretind aceste studii. Urmarea e, că din toți absolvenții nici unul nu se dedică carierei ca econom și prin urmare și chelțuiele țării sînt chelțueli aruncate în vînt.

Acest moment a fost cauza, că încă înainte cu cîțva ani s'au sculat bărbați și s'au întrepus cu toate forțele pentru desființarea acestui institut, lucru, care s'a acceptat de cătră toți reprezentanții țării. In urma acestei deciziuni s'a și fixat termenul pentru desființarea acestui institut pentru cîțiva ani în urmă. Și acum vine comitetul țării și ne prezintă pe dl Sirke ca profesor definitiv la acest institut deja disolvat. Aici mai sînt astăzi profesori apli-

cați; dar aceștia, cu vr'o 2 abateri, sînt totodată profesori definitivi, aplicați la alle institute școlare, pe cînd la acest institut d-lor sînt aplicați numai în mod provisor. De aici rezultă, că cu momentul, unde acest institut încetează de a exista, ei ipso iure sînt disrădicați, fără ca țara să fie îndatorită la oareșicari prestațiuni în folosul lor. Altfel stă afacerea cu dl Sirke. Acesta e denumit profesor definitiv la acest institut și țara trebuie să-l plătească, fără privire ori de institutul exista sau nu. Datuși-au sfetnicii țării sama de acest moment? Pute-vor ei respunde înaintea poporului pentru istrăvirea averii țării, strînsă din sudoarea țărâmului? Și este dl Sirke oare un savant atît de renumit, ca pentru un serviciu de scurt timp adus de el la cîțiva elevi, serviciu de altfel efemer, țara să-i poarte grijă o viață întreagă? Răspundă d-lor acum, înainte de ce vor fi siliți să-și deie sama înaintea maselor poporului înfuriat.

Deputatul nostru Dr. Constantin Isopescul-Grecul în parlament.

(Urmare).

Permiteți-mi domnilor, ca în legătură cu cele zise să adresez Excelenței sale d-lui ministru pentru apărarea țării o rugare, care dă expresie unei din cele mai mari dorinți ale patriei mele. E vorba de crearea unor noi garnizoane. E într'adevăr imposibil, ca orașul nostru vechiu, Suceava, să primească earăși o garnizoană? Dacă nu o permit considerațiuni militare, sau de altfel, atunci, cari să fie cauzele, că în orașul Storojineț, situat nu departe de capitala Cernăuț și apt de tot pentru o garnizoană, să nu se disloceze măcar un batalion al miliției teritoriale?

Acest oraș, care se află în o disolvare foarte frumoasă, va face sigur toate, ca să se arete prevenitor față de autoritățile militare, dacă prin aducerea unei garnizoane va lua și districtul întreg un avînt îmbucurător atît comerțului, cît și circulațiunea.

Am onorul, de a înainta aceasta rugare Excelenței sale d-lui ministru pentru apărarea țării, spre a fi luată în considerațiune, rezervîndu-mi totodată dreptul de a reveni asupra acestei afaceri și a o discuta mai pe larg și a o motiva.

Acum mă adresez cu cîteva cuvinte cătră autoritățile judiciare, fără ca să fac însă alta, decît că afacerile din chestie abia să le amintesc.

Dacă aș vroi să vorbesc despre reformele județiare, cari pretind o cristalizare, detaliat la aceasta ocaziune, aș documenta puțin modestie, deoarece aceste reforme preocupă deja demult toate spiritele mari. Cu toate acestea vroesc să amintesc, că dupre părerea mea, prezentarea unui proiect pentru modificarea codului penal sau cel puțin prezentarea unei novele la acest cod, e una din cele mai mari îndatoriri de ale administrației justiției. Acel, care ca noi judecătorii, e necesitat să aplice ani în-

tregi o lege, care deși nu-i rea, dar e învechită și care e necesitat așa ca noi, să acomodeze cu deasila, ca în patul lui Procrustes, în cadrele ideilor rugenite corpurile calde ale prezentului, același poate da sama cu ce dor e așteptată modificarea codului penal. (Consimțire.) Binevoii domnilor a lua la mînă ediția lui Manz a legilor noastre, faceți comparație între text și adnotațiuni ș'apoi mai faceți comparațiune între metoda practică la judecătoria relativ la aplicarea legii și atunci o să vă convingeți, că noi nu judecăm conform codului penal, ci conform unui uz necodificat, care e sancționat prin o interpretare intensivă de cătră toate judecătorii și de cătră curtea de apel, tocmai dupre cum o pretind referințele timpului.

Dar aceasta nu e bine. Toată praxa, care l silește pre judecător să pună în sentința sa nu spiritul legii, ci spiritul său propriu, e în contradicție cu îndatoririle judecătorului și-i timpește simțul său de datorință. Pe toate terenele jurisprudenței poate să între o pricepere și aplicație cit de liberală; în cadrele legislaturii penale, care e o „Magna charta“, asta nu e ertat să se întimplă și un „usus modernus juris“ e o interpretare afară de lege și prin urmare e o interpretare liberă.

Cu greu se poate presupune, că în un timp apropiat să ne așteptăm la o reformă a codului penal, cu toate că unul din cei mai renumiți bărbați pe terenul reformelor justiției are de prezent cîrma administrației acestui resort în mîni. Imi este clar, că opere mari reformative nu se pot săvîrși peste noapte, cred însă că la noi ca și în imperiul germîn, metoda lucrărilor reformatorice a pornit-o pe o cale greșită. Admit, că afară de comparațiuni în afaceri de ale jurisprudenței și afară de statistică, știința are să designeze căile unui drept viitor; un cod penal bun nu se poate nici cînd infirpa fără o cunoștință preciză a criminalogiei în confiniile în cari această lege este în vigoare, deoarece o lege penală poate să fie bună numai relativ, pentrucă ea scopul pedepsei îl poate realiza numai cu privire la referinți anumite etnice; ear în privința altor referinți aceeași lege poate să se documenteze ca o lege rea.

E drept, că noi încă nu avem un material suficient pentru o judecată criminalogică a limitelor de validitate a dreptului penal austriac; prin o studiere minuțioasă a actelor și prin consultări cu judecători experți, ș'ar putea însă constata cu oareșcare siguranță, care structură antisocială ar avea în limitele de validitate excesele criminale pentru legea ce are să se codifice, dar totodată și care este posibilitatea întru aplicarea acestei legi. Numai așa ș'ar putea alcătui o lege, care din punct de vedere al științei poate nu ar fi perfectă, care însă ar avea viață, ar fi potrivită pentru teritoriul pentru care este calculată, amăsurată referințelor și ar fi încă și ușor de aplicat. Lucrările reformatorice încă nu sînt finalizate, dar totuși este posibil, ca să zacă în planul administrației justiției, de

a pune în programa lucrărilor sale și principiul acesta.

Fie cum va fi; una e sigur, că proiectul unui cod penal nu-l vom videa așa degrabă înaintea noastră; sigur că acesta nici așa de curînd nu va deveni lege. Și acum se naște întrebarea, ori de nu ș'ar putea împlia lacunele existente prin schimbări novelice, cari măcar întru cîțva să întregească opera insuficientă? E întrebarea, ori de nu ș'ar putea chiar acum purcede în virtutea concluziunelor congresului pentru scutul copiilor, cari au declarat în asta primăvară reforma dreptului penal pentru juvenili de foarte urgentă, la codificarea acestei legi, precum și la codificarea dreptului penal comercial, deoarece acesta ar fi în stare, să pună stavilă scumpirei mijloacelor de trai. Chiar acum am înțeles din o emunțiațiune a Excelenței sale, a d-lui ministru de justiție, că s'a prezentat în casa magnaților o novelă relativ la pedepsirea criminalilor juvenili. Și unele părți ale codului penal ș'ar putea lesne schimba, fără ca la aceasta să fie necesară o muncă legislativă.

Eu cred, că administrația justiției nu va respinge fără doar și poate idea aceasta deja pronunțată, chiar și novela din 1867 s'a promulgat numai provizorie cu privire la reforma întregului cod, ce avea peste scurt să urmeze. Deci și înainte de 40 ani se aștepta, ca și astăzi cu siguranță codificarea nouă a codului penal și noi și astăzi încă n'am avea cea nouă, dacă speranța în viitor ar fi împiedecat faptele din prezent.

Asasinarea regelui și moștenitorului tronului din Portugalia.

Simbătă în 1 Faur a. c., cîteva minute după oarele 5 seara, Regele Carlos sosea la Lisabon cu familia sa, venind din Villavicioasa.

În momentul, cînd trăsura deschisă a suveranului intra din piața Comerțului în stada Arsenalului, un grup de oameni înarmați cu carabine, au tras contra Regelui și principelui moștenitor, cari au fost duși pe moarte la Arsenalul marinei, unde și-au dat sufletul cîteva momente în urmă.

Poliția a ucis pe loc trei regi-cizi, corpurile asasiunilor au fost transportate în localul primăriei.

Regele Carlos, regina Amalia, principele moștenitor și infantele Emanuel se aflau în aceeași trăsură. Regina auzind focurile de carabină, s'a sculat ca să acopere cu corpul ei pe principele moștenitor.

Regele și principele moștenitor au fost omorîți de trei gloanțe. Infantele Manuel este rănit, dar puțin grav, regina Amalia n'a fost atînsă.

Don Carlos domnește dela 1889 după tatăl său, care a murit la 19 Octombrie acelaș an.

Cel mai vechiu strămoș al său este Henric, al patrulea fiu al ducelui de Burgundia și strănepotul regelui Robert.

Henric de Burgundia, căsătorit cu fiica naturală a lui Alfons IV de Castilia, a primit drept zestre dela soția sa, guvernămîntul Portugalia, transformat apoi în comitat,

iar Regele ia permis ca să stăpânească toate locurile ce le va cuceri dela Mauri.

Alfons, fiul lui Henric, a reușit să repoarte o mare victorie contra Musulmanilor, la 1189 și să fie proclamat rege de întreg poporul. De atunci încolo, puterea acestuia conte a crescut mereu.

Tata și mama regelui Don Carlos au fost Don Luiz I. mort la 1889 și Maria Pia.

Maria Pia era fiica lui Victor Emanuel și avea un caracter cu totul opus bărbatului ei, Don Luiz. Se povestesc numeroase scene din viața acestei părechi regale, în care se vede caracterul vioiu și neastîmpărat al Mariei Pia, deamnă de casa, pe care o reprezenta.

Regele Don Luiz a trebuit să fie un rege fericit, deoarece în toată viața sa, lumea s'a ocupat de dînsul foarte puțin, sau mai bine zis, a fost un rege, care a făcut ca lumea să vorbească puțin de dînsul. S'a lăsat a fi condus de ministrul înțelept, Antonio Fontes, unul din cei mai mari bărbați de stat ai Portugaliei. A trăit mai mult ca filosof, decît ca rege.

Se știe că în Portugalia existau pînă la 1901 două partide, cari se succedau la putere și anume: partidul regenerativ și partidul progresiv. În acest an, dl Ioão Franco formă partidul regenerativ liberal. În Maiu 1906, regele însărcină pe Franco cu formarea cabinetului și acesta reuși să-și asigure o majoritate compusă din partizanii săi politici și din progresiști. Cu ajutorul acestei majorități efemere, el reuși să guverneze citva timp; după dizolvarea Camerei — care refuzase între altele, să voteze sporirea listei civile a regelui — progresiștii îl părăsiră și Franco, pus în minoritate, prezintă regelui demisiunea sa. Don Carlos i-o respinse, rugîndul să rămînă în capul guvernului și dîndu-i mijloacele de a guverna, fără concursul Parlamentului.

Acesta fu începutul dictaturei în Maiu anul trecut, cînd în urma unei violente campanii de presă, izbucniră mișcări de stradă la Porto și la Lisabona, mișcări cari fură înăbușite cu sînge.

Ordinea păru restabilită, și liniștea dură citeva luni, cînd se deslănțui o nouă și strașnică furtună, provocată de niște declarațiuni ale regelui, care primind pe un ziarist francez, îi spune că era foarte mulțumit de primul său ministru Franco, că-l va menține și va păstra și dictatura pînă ce alegea, pe cari le va face cînd »va avea poftă«, îi vor da mijloacele, de a avea o majoritate capabilă de a readuce lucrurile în starea normală.

Aceasta se petrecea în Noembrie. De atunci, turburările continuă cu oarecare intrerupere, republicanii și membrii partidelor relative începură să comploteze împotriva vieții suveranului și rezultatul acestei stări de spirit este uciderea regelui și a principelui moștenitor.

După aceasta din urmă, trebuie să adăogim un amănunt interesant: principele moștenitor era adversarul dictaturei, și din cauza aceasta regele îl trimisese în exil, la insulele Azore. Nenorocirea a voit ca bietul

principe să se afle împreună cu regele în trăsura și să cadă victima conjurațiilor.

Știri locale și din țară.

Jubileul gimnaziului din Cernăuț. În anul acesta serbează gimnaziul I de stat jubileul său de 100 de ani dela crearea sa. Pentru serbarea acestui moment s'a format, sub prezidenția actualului director gimnazial, un comitet festiv, care este însărcinat cu preparativele pentru aceasta festivitate. Detaliile urmează.

Lumea în călătorii. Balul aranjat în favorul alumneului pentru studenți universitari, a reușit splendid. Raport în numărul viitor.

Cehii apără naționalitățile nemaghiare. Deputatul ceh Cramarz a vorbit în comisia delegațiilor austro-ungare, despre asigurarea naționalităților în Ungaria. Deputatul ceh a susținut, că ministrul de externe ar trebui să trimeată tuturor ziarelor din străinătate, rapoarte oficiale despre ilegalitățile ce se comit în Ungaria față de naționalități. »Noi, cu banii noștri, susținem mai mult pe reprezentanții austro-ungari, iar acestea nu trebuie să ascundă în fața lumii adevărul. În America consuli, cari sînt mai mult unguri, nu fac altceva, decît spionează pe emigranții naționalităților«.

Discursul baronului Aerenthal. Miercuri la oarele 4 p. m. ministrul de externe baronul Aerenthal și-a ținut discursul său asupra situației politice externe a Austro-Ungariei. Relațiile Austriei cu statele străine sînt aproape aceleași ca în anii trecuți. Luptele Austriei pentru liniștirea stărei de lucruri din Macedonia numai atunci vor fi încoronate de succes, a zis baronul Aerenthal, cînd Turcia va sprijini acțiunea de reforme a puterilor angajate prin acordul dela Muerzsteg. Vechile relații prietenești dintre Austria și România nu au slăbit, din contră au devenit și mai strînse. În curînd va fi încheiată convenția comercială cu Serbia, discuțiile fiind aproape terminate. Dacă acestea a avut de întîmpinat numeroase dificultăți la încheierea convenției cu Serbia, ministrul speră ca tratatele de comerț cu România, Bulgaria, Muntenegru și Grecia să vor încheia cu mai puține dificultăți. Credincioasă vechei politici pacifice, Austria nu urmărește în Balcani nici o cucerire de teritoriu. Acțiunea ei este o acțiune culturală și economică, mai ales economică, deoarece prin avîntul ce ia dezvoltarea comunicației în această provincie, Austria e pusă în poziție de ași putea expedia mărfurile sale prin Atena direct în Egipt și prin Constantinopol direct în Mesopotamia.

Episcop român în delegațiunile austro-ungare. În locul episcopului Horning de la Veszprém, a fost numit membru în delegațiunile austro-ungare P. S. S. Vasile Hossu, episcop român unit al diecezei Lugosului.

Conferința deputaților romîni. Deputații naționaliști vor ținea zilele acestea o conferință, la care se vor lua hotărîri definitive cu privire la atitudinea, ce acest partid o va avea în timpul discuțiilor proiectului de revizuire a Camerei.

Știri din lume.

Din camera romînă. (Desbaterea proiectului pentru despăgubiri). În sesiunea de Mercuri a camerei romîne dl Anton Carp, ministru de domenii, a depus proiectul de lege pentru înființarea casei rurale. S'a intrat apoi în ordinea de zi, luîndu-se în desbatere proiectul pentru ușurarea agricultorilor de daunele suferite în timpul răscoalilor. Prin noul proiect se prevăd 15 milioane de lei pentru despăgubirea daunelor suferite.

Impărțirea Finlandei. Guvernămîntul Viburg va fi despărțit de Finlanda și se va alipi la Rusia, propriu zisă. De oarece sînt temeri că Finlandeji se vor re-șcula, guvernul rusesc a trimis la graniță 2 corpuri de armată.

Închiderea școlilor evreești. Ministrul instrucțiunii publice, Schwarz, a revocat

ordinul predecesorilor săi, prin care se dedea Evreilor dreptul de a înființa școli secundare egal îndreptățite cu școlile statului. În consecință toate școlile secundare evreești vor fi închise.

Haid pașa destituit în urma măcelului din Dragoș. În locul lui Haid pașa, comandantul zonei de acțiuni contra bandelor din vilaetul Monastir, destituit în urma masacrului din Dragoș, a fost numit Osman Hidjet pașa, comandantul trupelor dela fruntaria grecească, ear în locul acestuia a fost numit Edham pașa, comandantul districtului Geogheli.

Statistica oficioasă a bandelor. După o statistică oficioasă exactă pe cit posibil, se aflau la sfîrșitul anului 1907 peste 110 bande în Macedonia, cuprinzînd aproximativ 1200 oameni, astfel repartizați: din punctul de vedere al naționalității: 45 la sută bulgari, 30 la sută greci și 15 la sută sirbi.

Chestia reformelor în Macedonia. În răspunsul dat Porței de baronul Marschall, ambasadorul Germaniei, acesta reînnoește motivînd-o pe larg, propunerea, de a lua organele pentru îndeplinirea reformelor în Macedonia, în serviciul și solda Turciei. Ambasadorii puterilor, spune răspunsul Porței, se vor convinge că aceasta este avantajos după o încercare nu de 7 ani, ci chiar într'un timp cu mult mai scurt, care s'ar fixa ulterior, odată ce s'ar cădea de acord asupra principiului.

Victimele unui lup turbat. Din comuna Perişeni (județul Argeș) se anunță următoarele: În ziua de 20 Ianuarie 1908, pe la oarele 6 dimineață, un lup turbat trecînd pe la niște staule cu vite ale locuitorilor, s'a abătut la oborul de vite al locuitorului Ion Filip. Acesta auzind cîinii lătrînd, a ieșit afară din colibă. Lupul s'a repezit la el, i-a rupt o parte din obraz așa de rău, încît i se vedeau măselele din falca inferioară. L'a rupt și de mîni și cîinii sîrînd abia l-au scăpat din gura lupului, care și-a luat drumul la staulele vecine. La acel al locuitorului Ion P. Ivan cîinii l-au anunțat prin lătratul lor. Eșînd afară numitul locuitor și văzînd fiara, a luat pușca și a tras asupra ei. Lupul a căzut deocamdată jos, dar apoi s'a repezit asupra viătorului ce nu ochise bine. Acesta începu a se apăra de lup cu pușca, dar țeava ei, fiind apucată de fiară cu dinții a smuls-o din mîinile nenorocitului locuitor, s'a repezit asupra lui și i-a înfipt colții în obraji și în git. Locuitorul l-a apucat pe lup de urechi și l'a strîns puternic pînă ce s'au slăbit colții din gîtul său. Fiara a fugit apoi în sat, unde a mai mușcat oameni și vite. Abia la 2 Ian. seara lupul a putut fi ucis de locuitori. Toți acești nenorociți locuitori au fost trimiși la institutul bacteriologic.

Emigranți unguri și Romîni. În anul 1907 s'au întors în Ungaria 27 de mii de emigranți mai ales din America. Dintre aceștia 7100 au fost Romîni.

Balonul militar german Zeppelin. Comisiunea bugetară a Reichstagului a acordat creditul cerut de guvern pentru cumpărarea balonului dirigabil al lui Zeppelin.

Deputații moldoveni în Dumă. Moldoveanul ortodox, Mihail Soltuz, din fracțiunea centrului, a fost ales deputat din partea Basarabiei în locul lui Smitof, decedat.

Cauza măcelului dela Cernova. Ministrul de interne a intentat proces solgăbirăului Andahazi Pál, invinuindu-l că el ar fi cauza faimosului măcel al Slovacilor din Cernova.

Desordini în Croația. Mișcările electorale în Croația iau proporții tot mai mari. Agenții diferitelor partide cutreeră țara, ținînd discursuri alegătorilor. Lupta e mare. Sînt temeri de desordine.

Situația politică în Turcia. Formarea noului cabinet bulgar a produs mare neliniște în cercurile politice otomane. Guvernul otoman crede, că membrii actualului cabinet bulgar, neavînd o experiență mai îndelungată, vor avea o atitudine agresivă față de Turcia, ceea ce ar da loc la complicațiuni grave.

Răspunsul Porței, cu privire la prelungirea mandatului comisiei pentru reformele în Macedonia, e gata și va fi

înaintat zilele acestea tuturor ambasadurilor.

În multe părți ale Macedoniei au început a năvăli numerease bande grecești și bulgărești. Comunele au cerut dela guvernul otoman să le trimeată trupe spre apărare.

Teatru orășenesc.

Luni în 27 Ianuarie a. c. s'a reprezentat pe scena teatrului orășenesc opera în 5 acte „Die Jüdin“ de Jacques Halévy, eară Marți în 28 Ianuarie opera în 4 acte „Carmen“ de Georges Bizet. În ambele opere a debutat ca oaspe vestitul tenorist, dl Werner Alberti cunoscut deja publicului din Cernăuț ca concertist de renume. D-sa și-a achitat rolurile în mod de tot satisfăcător. În opera „Die Jüdin“ l-a dat dl Alberti pe avutul juvaer Eleazar, fascînînd prin voacea-i plăcută și sonoră publicul atît de mult, încît prestațiunile sale au fost recompensate cu aplause frenetice și entuziaste. Rolul ficeii lui Eleazar Recha, a fost interpretat de d-șoara Birro din Budapesta, cu vervă și măiestrie multă.

Tînăra cîntăreață, d-ra Heller, care a apărut pentru prima dată pe scena teatrului din loc, a făcut într'un timp relativ foarte scurt ca artistă progrese foarte mari, astfel, că astăzi e socotită ca putere de prima forță între actorii ensemblului operei locale.

Simpatica altistă a interesat în rolul ei ca »Carmen« cu atîta mai mult, cu cît dînsa a apărut pentru întăiașdată în acest rol și deși n'a adus destul de vădit lucrurile demonice la iveală, a absolvat partea cîntărilor într'un mod perfect.

De remarcat e, că dl Alberti a cîntat în rolul sergentului Iosé în limba italiana și a dat prin aceasta ariei o expresie cu mult mai frumoasă și mai naturală. Îndeosebi i-a succes frumoasa arie a florilor din actul II de minune. Dar' și partea dramatică a actului III și IV a fost la culmea perfecțiunii, așa că publicul a fost și în general în așteptările sale pe deplin satisfăcut.

Mulțămite publice.

Pentru internatul de fetițe au oferit daruri următorii binefăcători:

Soc. muzicală »Armonia« 50 bilete gratuite pentru concert. D-na Hortensa de Costin 13 1/2 metri pînă de casă. D-na bar. Vasilco, Șipeniț 3 corețe cartofe. D-na Maria de Grigorcea 3 polo-boace pepeni murați, 1 sac cu ceapă. D-na Elena de Popovici 1 tortă, 2 kg miere, 1/2 kg unt. Păr. I. Zavadovschî, Măn. Humorului, 6 cîrnațe, 2 cozonaci, 1 kg brînză, 1 gîscă, 10 ouă, 3/4 kg de unt. D-na Buliga 6 kg brînză, 1 1/4 kg unt, 30 ouă. Gosp. Grigoricu 2 kg brînză, 25 ouă. Dl Barbir 1 kg unt. D-na Preda 1 șuncă, 2 gîște, 3 1/2 kg unt, 12 kg brînză. Dl propr. de Rei 1 iepure.

Pentru toate aceste daruri aduce onor. donatori cea mai sinceră mulțămită

Directiunea.

La petrecerea societății cantorilor romîni „Lumina“ în Cernăuț, care a aflat loc în 26 Ianuarie a. c. au fost și următoarele suprasolviri: dl prof. Eusebie Popovici 10 cor., d-na Elena Popovici 7 cor. 80 bani, dl prof. Rabener și d-na profesora Botezat cite 2 cor. 80 bani, dl comisar Scalat Stefan 1 cor. 80 h., D-na Fevronia Popescu 80 bani și dl inspector Iancu 60 bani, pentru cari se mulțămeste cordial din partea comitetului societății.

Răspîndiți
„Apărarea Națională“.

Meseriași români bucovineni.

Societatea meseriașilor din Cernăuț și suburbii face atent pe acei domni antreprenori, constructori de binale etc. atât din țară cât și din Regatul României, cari au necesitate de meseriași ca :

zidari, cioplitori în piatră, dulgheri etc.

să se adreseze la societatea noastră, **Cernăuț, piața principală Nr. 3,** care li va putea servi conștiincios fără nici o remunerare.

Pentru comitetul Societății: **Dimitrie Bucevschi,** președinte.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de părucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz.

Cumpărari avantajoase pentru earnă și articole pentru crăciun. — Depozit bogat. — Toate mărfurile în calitate solidă.

Blănării. Înnării, mănuși și ciorapi.
Albituri sistem Dr. Jäger și Lahmann.
Bonete de blană și postav pentru domni,
[dame și copii.

Păpucarie, galoși și șoșoni. Ciobote
pentru vânători.

Mântăluțe pentru copii, haîne
și bonete.

Palării pentru domni și băeți. Ci-
lindre și clacuri. Theatre echarpes.

Cravate și cachnez

săniuțe] sistem Rodel, jachete, cepițe,
mănuși etc. etc.

Albituri pentru domni, gu-
lere, manșete și batiste.

Parfumuri, săpunuri, perii de strae pentru
cap și dinți.

Obiecte pentru înpodobirea părului,
Pepteni.

Puști de vînat, revolvere, Muniție. Cergi
de călătorie. Gilete de modă pentru
domni. Tăcîmuri de argint garantat
Alpaca sau China.

Zigarete de chilimbar și dose pentru zigări
și zigarete.

Obiecte de piele: Tăsuțul portative
pentru dame. Gînte și gemandane
pentru călătorie. Necessaire pentru
călătorie. Oglinzi portative și pentru
toaletă.

Cadre pentru albumuri și fotografii.

Utensilii pentru scris.

Utensilii pentru fumători, casete.

Casete pentru juvaere fotografi,
utensilii de cusut.

Ochene, bastoane și păioare.

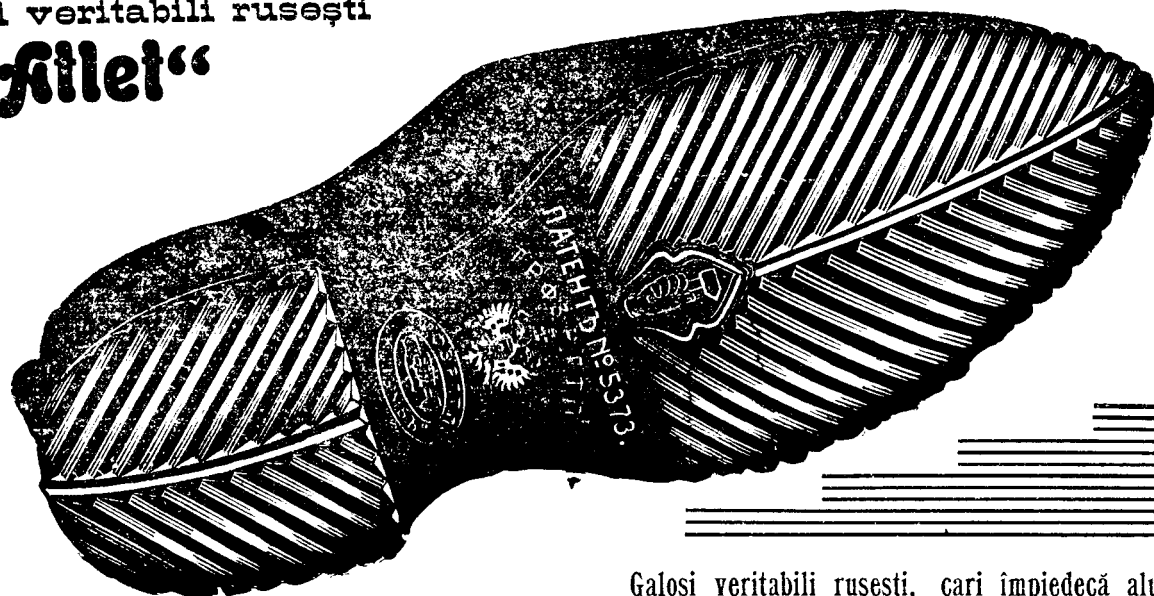
Jocuri de domino. șac, preferanz.

Atențiune!

Galoși veritabili rusești

„Atlet“

Garantie deplină pentru
cvalitate și durabilitate.

Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.

Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.

Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet“

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.

Gottesmann & Nadel.

Pîne estină

O pîne de secară calitatea pri-
mă în greutatea de 1 chil. și
40 g. se vinde la

Jernbach

Piața Elisavetei Nr. 1, strada
Rusească Nr. 53 și în toate
filialele.

Redacția și administrația
ziarului

„Apărarea
Natională”

Cernăuți
strada Stefaniei No. 13.